

Główny Urząd Miar

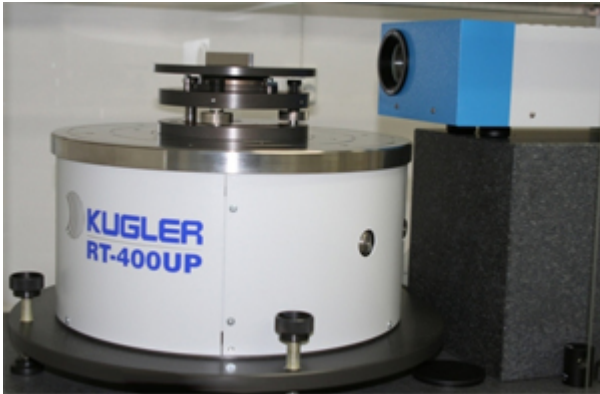
<https://www.gum.gov.pl/pl/dziedziny/dlugosc/stanowiska-pomiarowe/1354,Panstwowy-worzec-jednostki-miary-ka-ta-plaskiego.html>
2021-05-10, 20:25

13.02.2017 Państwowy wzorzec jednostki miary kąta płaskiego

Autor : Katarzyna Nicińska
Opublikowane przez : Adam Żeberkiewicz

Państwowy wzorzec jednostki kąta płaskiego - stanowisko pomiarowe do wzorcowania pryzm wielościennych, płytek kątowych przywieralnych i podziałek kątowych

Stanowisko widoczne na zdjęciu składa się z precyzyjnego stołu obrotowego z łożyskowaniem powietrznym oraz autokolimatora fotoelektrycznego bardzo wysokiej rozdzielczości (0,005"). Odtwarzanie jednostki miary realizowane jest poprzez podział kąta pełnego.

Na stanowisku wzorcowane są pryzmy wielościenne oraz płytki kątowe przywieralne, z niepewnością rozszerzoną, przy $k = 2$, ok. 0,1" ($U \geq 0,07$ "). Pryzmy wielościenne stosowane są do wzorcowania złożonych przyrządów pomiarowych, takich jak goniometry, stoły obrotowe, główce podziałowe.

W ostatnim okresie opracowana została metoda wzorcowania także i autokolimatorów fotoelektrycznych. Na stanowisku tym wykonane zostały pomiary do ostatnich kluczowych porównań międzynarodowych. Stanowisko to w najbliższym czasie całkowicie zastąpi stanowisko pomiarowe do odtwarzania jednostki kąta płaskiego przy zastosowaniu metody dwóch autokolimatorów.

Państwowy wzorzec jednostki kąta płaskiego - stanowisko pomiarowe do wzorcowania

autokolimatorów i poziomnic elektronicznych - generator małych kątów

Generator małych kątów działa na zasadzie liniału tangensowego. Odtwarzanie jednostki kąta płaskiego realizowane jest poprzez wyznaczenie stosunku dwóch długości. Podstawowym elementem generatora jest liniał powierzchniowy o znanej długości oparty na dwóch podporach – stałej i ruchomej. Wielkość przemieszczenia podpory ruchomej liniału mierzona jest za pomocą interferometru laserowego. Zakres pomiarowy generatora małych kątów wynosi $(0 \div 40)'$.

Za pomocą generatora małych kątów możliwe jest wzorcowanie autokolimatorów i poziomnic elektronicznych, podczas którego wyznaczone są błędy wskazań z niepewnością rozszerzoną $U \geq 0,3''$ ($k = 2$).